

## **Dansk slutdepot for lavt- og mellemaktivt affald skal placeres nær Risø**

Tarjei Haaland, klima- og energimedarbejdet i Greenpeace

Folketinget besluttede i 2003, at der skal etableres et dansk slutdepot for lav- og mellemaktivt affald. Og siden har en arbejdsgruppe under Indenrigs- og Sundhedsministeriet udarbejdet et beslutningsgrundlag, som fastlægger de fundamentale sikkerhedsmæssige og miljømæssige principper for et sådant depot samt retningslinier for processen omkring etableringen.

Den 1. maj fremlægger regeringen resultatet af forstudier for 22 mulige placeringer for et sådant slutdepot, og så starter processen med at udvælge det endelige sted.

Man må i dag glæde sig over, at et flertal i folketinget – efter 11 års bred folkelig informationskampagne og debat – for 26 år siden (marts 1985) besluttede, at atomkraft ikke skulle indgå i dansk energiplanlægning.

Det betyder, at Danmark i dag lykkeligvis ikke står overfor den umulige opgave at skulle finde et egnet sted i Danmark til slutdeponering af højaktivt affald (i form af brugt reaktorbrændsel) fra et eller flere danske atomkraftværker. Højaktivt affald som i givet fald skulle kunne holdes totalt adskilt fra mennesker og miljø i op mod ¼ million år.

I forhold hertil er den foreliggende opgave - at finde et egnet sted for etableringen af et slutdepot for lav- og mellemaktivt affald, som kan isolere affaldet fra mennesker og miljø i en 300 års periode - et overkommeligt projekt.

I maj 2011 offentliggjordes resultatet af en landsdækkende undersøgelse af mulige placering af slutdepotet, som det fremgår af kortet.

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) har stået for den regionale geologiske kortlægning ud fra eksisterende data.

Forstudiet peger på **22 mulige placeringer**.

De tre institutioner, DD, SIS og GEUS, har sammen lavet et resume af forstudierne. Heri anbefaler man at gå videre med at undersøge seks mulige placeringer af et slutdepot i Danmark:

**Østermarie**, Bornholms Kommune.

**Rødbyhavn**, Lolland Kommune.

**Kertinge Mark**, Kerteminde Kommune.

**Hvidbjerg**, Thyholm, Struer Kommune.

**Thise**, Salling, Skive Kommune.

**Skive Vest**, Skive Kommune.



Men blandt de 22 steder, som er udvalgt og undersøgt som mulige placeringer, er også ”lokalitet 5” - **området i nærheden af Risø.**

**Vi skal stærkt anbefale, at man vælger denne lokalitet - så tæt på Risø som muligt - af flere grunde:**

- Hovedparten af det eksisterende lav- og mellemaktive affald befinder sig i forvejen her – ikke mindst det kommende affald fra nedrivningen af forsøgsreaktorerne på Risø.
- Man begrænser transporten af affaldet mest muligt. Det norske Kveseth-udvalg, der i 1991 barslede med sine anbefalinger for et norsk slutdepot for lav- og mellemaktivt affald, konkluderede, at transport af affaldet er den mest kritiske faktor. Det førte til et krav om, at der højst måtte være 25-30 km fra Institut for Energiteknik, hvor affaldet kommer fra til et slutdepot (1).

- Det er rimeligt og konsekvent, at slutdepotet etableres i det lokalområde, hvor det meste af affaldet og de 3 forsøgsreaktorer i mange årtier har befundet sig, end at skulle belemre en ny kommune med et sådant slutdepot.
- Etablering af et slutdepot i nærheden af Risø kunne kombineres med indretning/bygning af et museum for historien om ”Danmark og atomenergien” (Fra Risø’s åbning i 1957 over Danmarks nej til atomkraftværker i 1985 til etablering af et slutdepot i 2018).

**Det er helt urimeligt at placere et slutdepot i kommuner beliggende langt væk fra Risø, hvor det lav- og mellemaktive affald har været opbevaret i de sidste 50 år, og hvor det radioaktive affald fra nedrivningen af Risø’s 3 forsøgsreaktorer vil befinde sig.**